

**УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ:
ІСТОРИКО-ЕТИМОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА СУЧАСНІ
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ**

Лариса ШУТАК, Алла ТКАЧ,

Буковинський державний медичний університет,

tkach.alla@bsmu.edu.ua

shutak.larysa@bsmu.edu.ua

**UKRAINIAN MEDICAL TERMINOLOGY: HISTORICAL
AND ETYMOLOGICAL ANALYSIS AND MODERN
DEVELOPMENT TRENDS**

Larysa SHUTAK, Alla TKACH,

Bukovinian State Medical University,

ORCID ID: 0000-0001-8038-4080,

RESEARCHER ID: S-61-30-2016,

ORCID ID: 0000-0003-1108-0256,

RESEARCHER ID: S-5800-2016.

Larysa Shutak, Alla Tkach. Ukrainian Medical Terminology: Historical and Etymological Analysis and Modern Development Trends. Aim of investigation. The article provides a comprehensive analysis of the historical, etymological, and linguistic foundations underlying the formation and development of Ukrainian medical terminology. It emphasizes the significant role of classical languages, particularly Latin and Greek, as the foundational sources of medical nomenclature, alongside the contribution of Slavic linguistic heritage. The study also considers contemporary international influences, reflecting the impact of global scientific communication on the development of new medical terms. Special attention is given to the interaction between foreign borrowings and native Ukrainian lexical units, highlighting the processes of adaptation, semantic evolution, and functional specialization within professional medical discourse.

The article further explores current trends in the unification, standardization, and digitalization of medical terminology, noting their importance in ensuring consistency, clarity, and interoperability within both national and international scientific communities. The integration of Ukrainian medical terminology into global scientific practice is analyzed as a complex process that requires balancing linguistic preservation with modernization and alignment with international standards.

The scientific novelty of this research lies in its integrated synthesis of historical-etymological and contemporary functional approaches, allowing for a holistic understanding of terminology development. By examining both traditional and emerging trends, the study identifies key prospects for the evolution of Ukrainian medical terminology, providing a strategic framework for its further adaptation, internationalization.

Keywords: *Ukrainian medical terminology, etymology, historical linguistics, Latin and Greek influence, Slavic lexical heritage, foreign borrowings, terminological standardization, digitalization of terminology, international scientific communication, functional approach, language globalization, medical lexicon development.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Медична термінологія – невіддільний складник національної наукової мови й один із ключових інструментів ефективного функціонування системи охорони здоров'я, що забезпечує точність, однозначність і прозорість професійного спілкування між фахівцями різних рівнів та спеціальностей. Нині значення медичної термінології виходить за межі власне комунікативної функції. Йдеться про культурно-історичні процеси, розвиток науки, мовні традиції, трансформацію лексики під впливом інших мов та міжнародної практики¹².

Формування й удосконалення медичної термінології пов'язані із важливими науково-практичними завданнями:

упорядкування і стандартизація термінів, інтеграція української медичної лексики у міжнаціональний науковий простір, адаптація термінології до сучасних технологічних і цифрових умов. Це робить дослідження вітчизняної медичної термінології актуальним для мовознавства, медичної освіти й практичної медицини, оскільки академічно обґрунтована термінологічна система сприяє підвищенню якості комунікації, навчання і професійної діяльності медпрацівників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні теоретичні критерії щодо вивчення мови медицини висвітлено у низці праць українських дослідників. Зокрема, В. Липинський³ розглядає загальні принципи формування наукової термінології, С. Левченко⁴ приділяє увагу структурним і семантичним

¹ Bevzenko S. P. *Ukrainska terminolohiia: stanovlennia i rozvytok* [Ukrainian terminology: formation and development], Kyiv: Naukova dumka, 1994, 215 p. [in Ukrainian].

² Vakulenko M. O. *Ukrainska medychna terminolohiia: istoriia, suchasnyi stan, perspektyvy* [Ukrainian medical terminology: history, current state, prospects], Lviv: Svit, 2002, 187 p. [in Ukrainian].

³ Lypynskiy V. *Ukrainska terminolohiia: istoriia ta suchasnist* [Ukrainian terminology: history and modernity], Kyiv: Naukova dumka, 2015 [in Ukrainian].

⁴ Levchenko S. V. «Inshomovni zapozychennia v ukrainskii medychnii leksytsi: problemy ta shliakhy unormuvannia» [Foreign language borrowings in Ukrainian medical vocabulary: problems and ways of normalization], *Ukrainska terminolohiia i suchasnist* [Ukrainian terminology and modernity], 2018, № 6, P. 45-53 [in Ukrainian].

особливостям термінів, а М. Пилипчук⁵ досліджує історико-лінгвістичні аспекти розвитку медичної лексики в Україні. Такі розвідки заклали основу для розуміння закономірностей появи й функціонування термінів у мові науки.

Нинішні проблеми стандартизації та інтеграції медичної термінології на міжнародній арені висвітлюються у дослідженнях Європейської асоціації медичної лексикографії та світових організацій (WHO, ISO, IHTSDO)^{6,7,8,9}. Закцентовано увагу на уніфікації термінів, створенні багатомовних термінологічних баз даних й адаптації до нових цифрових технологій.

Важливим є аналіз впливу латинської та грецької мов на формування медичних термінів, що презентовано у працях Л. Гінзбурга¹⁰ й О. Фесенко¹¹. Учені нагадують про класичні мови як складову наукової термінології, підкреслюють їхню роль у забезпеченні точності й незмінності термінів, визначають історично-культурну основу латинізмів і грецизмів для української медичної лексики.

Загальні аспекти термінології проаналізовано у наукових розвідках В. Липинського¹², Л. Левицького¹³, М. Пилипчука¹⁴; новочасні проблеми стандартизації й адаптації медичних термінів – у працях Європейської асоціації медичного словникарства й міжнародних організацій (WHO, ISO, IHTSDO).

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю упорядкування вітчизняної медичної термінології відповідно до світових стандартів (WHO ICD-11, MeSH, ISO/TC 37) та інтеграції її у наукову комунікацію. **Мета** нашої статті – усебічний аналіз джерел формування української термінології медицини та визначення сучасних тенденцій її розвитку. Основними **завданнями** є:

1. *Окреслити* основні історичні й лінгвістичні джерела медичних термінолексем.
2. *Проаналізувати* роль іншомовних запозичень (латинізми, грецизми, англіцизми, полонізми тощо) у процесі творення сучасної української медичної терміносистеми.
3. *Розглянути* уніфікацію медичних термінів.
4. *Визначити* актуальні тенденції розвитку та використання термінології у цифровій і міжнародній медичній практиці.

У процесі дослідження нами **використано**: **теоретичний аналіз** наукових джерел та медичних словників; **компаративний метод** для порівняння термінів різного походження; **етимологічний аналіз** для з'ясування походження термінів; **системний підхід** в упорядкуванні медичної термінології; **метод контент-аналізу** наукових публікацій і міжнародних баз даних (PubMed, MeSH, WHO ICD-11).

Наукова новизна полягає в інтегративному підході щодо вивчення української медичної термінології (поєднання історико-етимологічного, лінгвістичного й функціонального аспектів). Виявлено закономірності взаємодії іншомовних запозичень і власне українських термінів, а також визначено сучасні тенденції стандартизації та цифровізації медичної термінології у контексті міжнародної співпраці.

Виклад основного матеріалу. Українська медична термінологія є одним із найдавніших і найбільш розвинених пластів наукової лексики, що відображає й історичні, й сучасні процеси розвитку медицини. Поєднуючи міжнародні стандарти й національні мовні традиції, вона виконує визначальну функцію у забезпеченні точності й однозначності наукової й клінічної комунікації^{15,16}.

Вітчизняна медична терміносистема формувалася тривалий час у контексті розвитку й медицини, й української мови та наукового стилю загалом. Має полігенетичний характер, оскільки її першоджерела сягають античної традиції: більшість термінів ґрунтується на латинсько-грецьких основах (*cardia, gastr, neuron*), що й нині залишаються універсальними в міжнародній науковій комунікації^{17,18}.

В основі медичної термінології (як наукової дисципліни) є:

1. **Антична традиція** – грецькі та латинські терміноелементи, що забезпечують стабільність і точність медичних понять (*cardio-, neuro-, -itis, -ectomy*)¹⁹.

2. **Європейський науковий вплив** – запровадження сучасних термінів (*інсулін, вакцини, сканер*), інтеграція стандартів наукової комунікації^{20,21}.

⁵ Pylypchuk M. *Osnovy medychnoi terminolohii* [Basics of medical terminology], Kharkiv: KhNMU, 2018 [in Ukrainian].

⁶ Terminology and other language and content resources / ISO/TC 37. ISO, 2020 [in Ukrainian].

⁷ MeSH Medical Subject Headings, National Library of Medicine, 2021, URL: <https://meshb.nlm.nih.gov>

⁸ World Health Organization. Digital health and terminology standardization, World Health Organization. Geneva: WHO, 2022. URL: <https://www.who.int>

⁹ World Health Organization. International Classification of Diseases (ICD-11), World Health Organization. – Geneva: WHO, 2019. URL: <https://icd.who.int>

¹⁰ Hinzburh L. Ya. *Latynska mova ta osnovy medychnoi terminolohii* [Latin and the basics of medical terminology], Kharkiv: Osnova, 2010, 256 p. [in Ukrainian].

¹¹ Fesenko O. I. «Hretsko-latynski osnovy yak bazovyi komponent mizhnarodnoi medychnoi terminolohii» [Greco-Latin foundations as a basic component of international medical terminology], *Movoznavstvo* [Linguistics], 2020, № 3, P. 72-80 [in Ukrainian].

¹² Lypynskyi V. *Ukrainska terminolohiia: istoriia ta suchasnist...*, op. cit.

¹³ Levytskyi L. *Linhvistychni aspekty medychnoi terminolohii* [Linguistic aspects of medical terminology], Lviv: LNU, 2017 [in Ukrainian].

¹⁴ Pylypchuk M. *Osnovy medychnoi terminolohii...* op., cit.

¹⁵ Bevenko S. P. *Ukrainska terminolohiia: stanovlennia i rozvytok...*, op. cit., P. 194.

¹⁶ Vakulenko M. O. *Ukrainska medychna terminolohiia: istoriia, suchasnyi stan, perspektyvy...*, op. cit., P. 150.

¹⁷ Fesenko O. I. «Hretsko-latynski osnovy yak bazovyi komponent mizhnarodnoi medychnoi terminolohii»...op., cit., P. 72.

¹⁸ Bevenko S. P. *Ukrainska terminolohiia: stanovlennia i rozvytok...*, op. cit., P. 194.

¹⁹ Hinzburh L. Ya. *Latynska mova ta osnovy medychnoi terminolohii* ..., op. cit.

²⁰ Kuzmenko O. *Medychna terminolohiia ta standartyzatsiia* [Medical terminology and standardization], Kyiv: Vyshcha shkola, 2020 [in Ukrainian].

²¹ Levytskyi L. *Linhvistychni aspekty medychnoi terminolohii...*, op. cit.

3. Слов'янські й національні традиції – адаптовані старослов'янські й народні терміни, що закріплюють культурну специфіку мови^{22,23}.

4. Сучасні джерела – українські медичні словники й енциклопедії, наукові публікації з етимології та систематизації термінів^{24,25} (див. Таб.1).

Таблиця 1

Джерела формування української медичної термінології

Джерело	Приклади термінів / елементів	Примітка
1. Антична традиція	<i>cardio-, neuro-, -itis, -ectomy</i>	Базові терміноелементи
2. Європейський вплив	<i>інвазивна хірургія, вакцини, сканер, регенеративна медицина</i>	Новітні терміни
3. Слов'янські й національні традиції	<i>бачити, вилиці, дихати, миска ниркова, скроні, таз</i>	Народна медицина, побутова лексика
4. Сучасні українські джерела	<i>Український медичний термінологічний словник</i>	Стандартизація та уніфікація

Формування української медичної термінології відбувалося у взаємозв'язку із міжнародними науковими традиціями. Одним із визначальних чинників цього процесу є іншомовні запозичення, що не лише забезпечували інтеграцію української медицини у світовий науковий простір, а й формували внутрішню системність термінолексики. Як зазначає М. Вакулєнко, «без опори на античні й новоевропейські мовні моделі неможливо було б сформувати сучасну українську медичну терміносистему»²⁶.

Грецька та латинська мови виступили універсальними джерелами медичної термінології, заклавши структурно-семантичне ядро. Саме ці прамови забезпечили:

- терміноелементи для словотворення (*cardio-, gastro-, -itis, -algia*);
- однорідність (стандартизація) міжнародної номенклатури (*cor, pulmo, musculus*);
- можливість інтеграції української лексики у світовий медичний дискурс.

На думку Л. Гінзбурга, античні мови «створили універсальний код для медичної науки, зрозумілий фахівцям у різних країнах»²⁷. Тобто античні запозичення стали не «чужими», а універсальними мовними кодами цієї галузі.

У XVI-XIX ст. активну роль відігравали польська та німецька мови, які передавали українській лексиці латинські й грецькі елементи у модифікованій формі (*аптекарь, хірург, шлунок, шпиталь*). За спостереженнями О. Стишова, «польсько-німецький посередницький вплив сприяв адаптації латинських термінів до фонетичних та граматичних норм української мови»²⁸.

У XVIII-XIX ст. французька мова посилювала вплив у клінічній медицині (*доза, капсула, клініка*);

в XX-XXI ст. провідним термінодонором стала англійська (*сканер, стент, чекап*)^{29,30}.

Іншомовні запозичення й досі виконують важливі функції у медичній лексиці, як-ось: **номінативну** – позначення нових понять, що не мали відповідників у народній мові (*біопсія, ішемія*); **системоутворювальну** – створення гнізд термінів на основі продуктивних грецько-латинських коренів (гастр(о)-: *гастроскопія, гастрит, гастроентерит, гастроентероколіт*)³¹; **інтернаціональну** – уніфікація термінів у міжнародних інституціях, що забезпечує взаєморозуміння між науковцями різних країн³²; **престижності** – засвідчення належності української медичної науки до загальноєвропейського наукового простору³³.

Варто зауважити і про деякі труднощі, що виникають у процесі використання іншомовних запозичень: дублетність (*лихоманка – фебрильний стан, недокрів'я – анемія*); калькування (*чекап* замість *профілактичне обстеження*)³⁴; плутанину для широкого вжитку. О. Левченко відзначає, що «запозичення часто залишаються непристосованими до національної мовної системи, якщо відсутня цілеспрямована стандартизація»³⁵. Проте українська мовна практика виробила ефективні механізми: фонетичне й морфологічне пристосування (*гемотаз, блокада, дерматит*), утворення гібридних термінів (*серцево-судинна система*), паралельне функціонування із питомими відповідниками. Пригадаймо слушне міркування І. Огієнка: «мовна культура нації виявляється саме у гармонійному поєднанні національного і світового»³⁶.

Отже, іншомовні запозичення є визначальним чинником у процесі творення вітчизняної медичної термінології. Вони забезпечують її системність, уніфікованість і міжнародну зрозумілість. Водночас

²² Ohienko I. *Istoriia ukrainskoi literaturnoi movy* [History of the Ukrainian literary language], Kyiv: Lybid, 2001, 447 p. [in Ukrainian].

²³ Levchenko S. V. «Inshomovni zapozychennia v ukrainskii medychnii leksytsi: problemy ta shliakhy unormuvannia»..., op. cit., P. 46.

²⁴ Kocherhan M. P. *Vstup do movoznavstva* [Entry into linguistics], Kyiv: Akademiia, 2015, 368 p.

²⁵ Pylypchuk M. *Osnovy medychnoi terminolohii*... op., cit.

²⁶ Vakulenko M. O. *Ukrainska medychna terminolohiia: istoriia, suchasnyi stan, perspektyvy*..., op. cit., P. 54.

²⁷ Hinzburh L. Ya. *Latynska mova ta osnovy medychnoi terminolohii* ..., op. cit., P. 112.

²⁸ Styshov O. A. *Zapozychennia v ukrainskii terminolohii: istorychnyi aspekt* [Borrowings in Ukrainian terminology: historical aspect], Kyiv: KNU, 2012. P. 83 [in Ukrainian].

²⁹ Novak M. *Globalization and medical terminology: trends and challenges*, London: Routledge, 2021 [in English].

³⁰ Levytskyi L. *Linhvistychni aspekty medychnoi terminolohii*..., op. cit.

³¹ Ibidem.

³² MeSH – Medical Subject Headings / National Library of Medicine, 2021, URL: <https://meshb.nlm.nih.gov>

³³ Kuzmenko O. *Medychna terminolohiia ta standartyzatsiia*..., op. cit., P. 47.

³⁴ Ibidem, P. 91

³⁵ Levchenko S. V. «Inshomovni zapozychennia v ukrainskii medychnii leksytsi: problemy ta shliakhy unormuvannia»..., op. cit., P. 49.

³⁶ Ohienko I. *Istoriia ukrainskoi literaturnoi movy*..., op., cit., P. 213.

розвиток національного термінотворення сприяє вдалому поєднанню інтернаціональної та власне питомої лексики. Такий баланс дозволяє медичній терміносистемі залишатися водночас частиною світової науки й носієм своєї мовної ідентичності.

Медична термінологія характеризується високою системністю, точністю та прагненням до однозначності³⁷. Так, системність терміносистеми забезпечується кількома чинниками, зокрема: *єдністю структурної бази* (греко-латинські корені й афікси); *точністю й однозначністю* (кожен термін співвідноситься із одним поняттям); *ієрархічною організацією* (від загального – *серцево-судинна система* – до конкретного – *мітральний клапан*); *продуктивністю словотворення* (поєднання формантів: *кардіо-* + *-скопія* = *кардіоскопія*); *унормованістю* (стандарти міжнародних класифікаторів – МКХ, анатомічна номенклатура); *інтернаціональністю* (єдність термінологічного простору у різних країнах). Прикладом системності може слугувати використання терміноелемента *кардіо-* (серце), який утворює низку термінів: *кардіологія* – наука про серце; *кардіопатія* – хвороба серця; *кардіографія* – метод дослідження; *кардіохірургія* – галузь медицини.

У процесі розвитку української медичної термінології важливе місце посідають питання стандартизації й нормалізації термінів, що зумовлено необхідністю забезпечити однозначність наукової комунікації, гармонізацію національної системи з міжнародною та уникнення дублетності й варіативності. Адже, як зауважує С. Бевзенко, «без термінологічної впорядкованості наукова мова не може виконувати свої основні функції – бути інструментом пізнання й засобом професійного спілкування»³⁸.

Стандартизація термінів передбачає унормування їх структури, значення й написання на основі

офіційних документів та загальноприйнятих принципів^{39,40}. Нормалізація ж стосується мовних аспектів – добору оптимальних варіантів із кількох можливих, забезпечення системності й відповідності законам української мови⁴¹. Обидва процеси є взаємодоповнювальними, адже поєднують мовознавчі та професійно-наукові критерії.

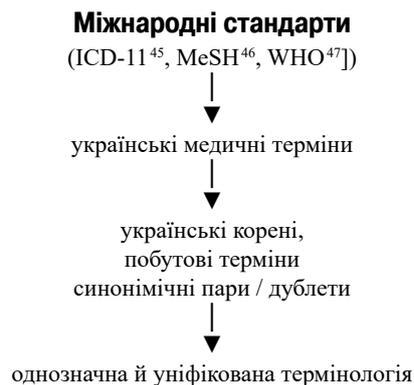
Важливим орієнтиром для національних медичних терміносистем є міжнародні документи (напр., *Міжнародна класифікація хвороб* (МКХ-11)), що забезпечують уніфікованість номенклатури у світовому масштабі⁴². Це дозволяє уникнути термінологічної фрагментарності й полегшує інтеграцію українських лікарів, теоретиків і практиків, в інтернаціональні медичні проекти.

В українській медичній лексиці тривало співіснували дублети: *малярія* – *пропасниця*, *риніт* – *нежить*, *шлунок* – *гастр*, що ускладнювало сприйняття та викликало термінологічну розбалансованість⁴³. Тому О. Стишов нагадує про «потребу мовної адаптації та унормування для узгодження із системними особливостями української мови»⁴⁴. У цьому контексті унормування виконує регулятивну функцію, спрямовану на вибір найбільш уживаного й науково схваленого варіанта.

Прикметно, що сучасна практика унормування медичних термінів в Україні ґрунтується на таких принципах:

- **системності** (терміни мають узгоджуватися між собою й утворювати логічні ряди);
- **однозначності** (один термін – одне поняття);
- **економності** (переважають короткі (лаконічні), зручні форми / формули);
- **відповідності нормам української мови** (фонетичне, морфологічне та синтаксичне пристосування запозичень) (див. Табл. 2).

Таблиця 2

³⁷ Kuzmenko O. *Medychna terminolohiia ta standartyzatsiia...*, op., cit.

³⁸ Bevzenko S. P. *Ukrainska terminolohiia: stanovlennia i rozvytok...*, op. cit., P. 98.

³⁹ Ibidem.

⁴⁰ Hinzburh L. Ya. *Latynska mova ta osnovy medychnoi terminolohii...*, op. cit.

⁴¹ Kocherhan M. P. *Vstup do movoznavstva* [Entry into linguistics], Kyiv: Akademiia, 2015, 368 p.

⁴² MeSH Medical Subject Headings / National Library of Medicine. 2021. URL: <https://meshb.nlm.nih.gov>

⁴³ Kuzmenko O. *Medychna terminolohiia ta standartyzatsiia...*, op., cit., P. 48.

⁴⁴ Styshov O. A. *Zapozychennia v ukrainii terminolohii: istorychnyi aspekt* [Borrowings in Ukrainian terminology: historical aspect], Kyiv: KNU, 2012, P. 91 [in Ukrainian].

⁴⁵ World Health Organization. International Classification of Diseases (ICD-11) / World Health Organization. Geneva: WHO, 2019. URL: <https://icd.who.int>

⁴⁶ World Health Organization. International Classification of Diseases (ICD-11) / World Health Organization. Geneva: WHO, 2019. URL: <https://icd.who.int>

⁴⁷ ISO/TC 37. Terminology and other language and content resources / ISO/TC 37. ISO, 2020.

І. Огієнко підкреслював: «збереження національних особливостей у науковій мові не заперечує міжнародної єдності, а забезпечує гармонійне співіснування»⁴⁸.

Стандартизація й унормування української медичної термінології є необхідною умовою її ефективного функціонування. Такі вимоги сприяють підвищенню наукової точності, усуненню варіативності й інтеграції у світовий медичний простір. Поєднання міжнародних орієнтирів із національними мовними традиціями забезпечує розвиток медичної терміносистеми як науково повноцінної й культурно маркованої.

Латинські та грецькі корені є основою міжнародної медичної термінології. Англійські, французькі, німецькі й польські запозичення відіграють важливу роль у сучасних медичних технологіях та фармакології⁴⁹. Власне українські терміни, сформовані на основі праслов'янських коренів та побутовізмів, виконують функцію локалізації медичної науки й підтримки культурної ідентичності (*мика ниркова, таз, лійка гіпоталамусна, присінок гортані, палички ботулізму* тощо)⁵⁰.

На сучасному етапі розвитку медичної термінології відбувається посилення ролі іншомовних запозичень насамперед у зв'язку з інтеграцією України у Європейський простір, а також активним впровадженням цифрових технологій. Зростає використання перекладених синонімічних пар (*трансплантація – пересадка; симптом – вияв, прояв, ознака; фактор – чинник* тощо). Відзначається стрімка стандартизація термінів у міжнародних базах (WHO ICD-11, MeSH), цифровізація й інтеграція в електронні медичні системи, що забезпечує швидкий доступ до актуальної інформації та підвищує ефективність клінічної й наукової діяльності⁵¹.

Медична термінологія впроваджується до електронних довідників та освітніх платформ. Зростає роль мовної культури у професійному спілкуванні для зменшення надмірних професіоналізмів.

Висновки. Отже, українська медична термінологія є результатом синтезу античної, європейської та слов'янської традицій. Системність термінології забезпечує однозначність і точність професійного спілкування; іншомовні й власне питомі терміни активно взаємодіють, поповнюючи національний медичний дискурс. Стандартизація, застосування цифрових технологій, інтеграція у міжнародні системи є надважливими чинниками для розвитку медичної термінології та її визнання у світі.

Шутак Лариса – кандидат філологічних наук, доцент закладу вищої освіти Буковинський державний медичний університет кафедри суспільних наук та українознавства, автор близько 180 праць наукового, навчально-методичного та публіцистичного характеру, з яких 1 монографія, 8 розділів до трьох колективних монографій, 7 навчальних та навчально-методичних посібників з грифом МОН та МОЗ України, двох видань національного підручника «Українська мова за професійним спрямуванням». Коло наукових інтересів: категоріальна граматики української мови, порівняльне мовознавство, українська медична термінологія, лінгвопсихологія, українознавство в системі вищої освіти.

Shutak Larysa – Candidate of Philology, Associate Professor of Department of Social Sciences and Ukrainian Studies of Bukovinian State Medical University; she is the author of about 160 scientific, educational and critical publications, including 1 monograph, 8 sections in 3 monographs, 7 educational and teaching issues, which was approved by the Ministry of Education of Ukraine and the Ministry of Health of Ukraine, 2 national textbook. Research interests: Ukrainian, linguistics and cultural studies, problems of the research of Ukrainian medical terminology, the national language education in universities, categorial Ukrainian grammar

Ткач Алла – кандидат філологічних наук, доцент закладу вищої освіти Буковинського державного медичного університету (кафедра суспільних наук та українознавства). Автор та співавтор близько 140 наукових, навчально-методичних та публіцистичних праць, з-поміж яких: 1 монографія, 4 фрагменти до колективних монографій, 1 термінологічний словник, 5 навчальних посібників із грифом МОН та МОЗ України, 3 навчально-методичні посібники. Наукові інтереси: сучасна українська медична (фармацевтична) термінологія; методика викладання української мови як фахової у вищій школі; мовленнєва культура лікаря.

Tkach Alla – is a candidate of philological sciences, Associate Professor of the Establishment of Higher Education, Bukovinian State Medical University (Department of Social Sciences and Ukrainian Studies). Author and co-author of about 140 scientific, educational, methodological and journalistic works, among which 1 monograph, 4 fragments of collective monographs, 1 terminological dictionary, 5 training manuals with the seal of the Ministry of Education and Science and the Ministry of Health of Ukraine, 3 training and methodical manuals. Scientific interests: modern Ukrainian medical (pharmaceutical) terminology; the method of teaching Ukrainian language as a professional language in higher education; linguistic culture of the doctor.

Received: 15.11.2025

Advance Access Published: December, 2025

© L. Shutak, A. Tkach, 2025

⁴⁸ Ohienko I. *Istoriia ukrainskoi literaturnoi movy...*, op., cit., P. 304.

⁴⁹ Levchenko S. V. «Inshomovni zapozychennia v ukrainskii medychnii leksytsi: problemy ta shliakhy unormuvannia»..., op. cit., P. 45-53.

⁵⁰ Lypynskiy V. *Ukrainska terminolohiia: istoriia ta suchasnist...*, op. cit.

⁵¹ Novak M. *Globalization and medical terminology: trends and challenges*, London: Routledge, 2021 [in English].